VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY (EÚ) 2017/1226

z 30. júna 2017,

ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2016/544, ktorým sa schvaľuje program makroekonomických úprav Grécka (2015/1411)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 472/2013 z 21. mája 2013 o sprísnení hospodárskeho a rozpočtového dohľadu nad členskými štátmi v eurozóne, ktoré majú závažné ťažkosti v súvislosti so svojou finančnou stabilitou, alebo im takéto ťažkosti hrozia ([1]), a najmä na jeho článok 7 ods. 5,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) Rada guvernérov Európskeho mechanizmu pre stabilitu („EMS“) vyzvala 16. júla 2015 Komisiu, aby sa v spolupráci s Európskou centrálnou bankou („ECB“), EMS, gréckymi orgánmi a prípadne Medzinárodným menovým fondom („MMF“) dohodli na programe makroekonomických úprav pre Grécko vo forme úveru. Program bol vypracovaný v súlade s postupom stanoveným podľa článku 7 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 472/2013. Uvedené inštitúcie dosiahli dohodu o programe makroekonomických úprav (ďalej len „program“) na odbornej úrovni s gréckou vládou 11. augusta 2015. Na základe návrhu Komisie bol program prijatý Radou vo forme vykonávacieho rozhodnutia Rady ([2]).

(2) Podľa uvedenej dohody Grécko prijalo komplexný balík opatrení v príslušnej oblasti politiky, ktorý sa má vykonať v rámci trojročného programu makroekonomických úprav EMS a ktorý by sa mal realizovať od tretieho štvrťroka 2015 do tretieho štvrťroka 2018.

(3) Cieľom komplexného balíka opatrení v príslušnej oblasti politiky stanovených v memorande EMS o porozumení týkajúcom sa osobitnej podmienenosti hospodárskej politiky (ďalej len „memorandum o porozumení“) z 19. augusta 2015 je obnoviť dôveru finančných trhov, opätovne nastoliť zdravú makroekonomickú rovnováhu a umožniť návrat hospodárstva k udržateľnému rastu. Tento balík pozostáva zo štyroch pilierov: obnovenie fiškálnej udržateľnosti, ochrana finančnej stability, posilnenie konkurencieschopnosti a rastu a modernizácia štátnej a verejnej správy.

(4) Po dokončení prvého preskúmania programu a na základe vyhlásenia Euroskupiny z 25. mája 2016, pozitívneho hodnotenia Komisie a ECB týkajúceho sa plnenia programu a schválenia (zo strany EMS) podpísalo 16. júna 2016 Grécko a Komisia v mene EMS dodatočné memorandum o porozumení. Dodatočným memorandom o porozumení sa aktualizujú podmienky politiky stanovené v memorande o porozumení tak, aby odzrkadľovali pokrok dosiahnutý pri plnení programu.

(5) Euroskupina posudzovala 25. mája 2016 aj udržateľnosť gréckeho dlhu. Dohodla sa na balíku opatrení v oblasti dlhu, ktorý sa bude zavádzať postupne a podľa potreby s cieľom splniť dohodnuté kritériá v oblasti hrubých potrieb v oblasti financovania. Euroskupina sa dohodla na tom, že prvý súbor opatrení by sa mal realizovať v krátkodobom horizonte, t. j. od ukončenia prvého preskúmania do konca programu. Správna rada EMS a Európsky nástroj finančnej stability prijali 23. januára 2017 pravidlá týkajúce sa súboru krátkodobých opatrení na odpustenie dlhu Grécka, ktorého vykonávanie sa začalo. Euroskupina sa 25. mája 2016 tiež dohodla na tom, že po úspešnej realizácii programu do polovice roka 2018 bude Euroskupina očakávať v prípade potreby realizáciu prípadného druhého súboru opatrení na splnenie dohodnutých kritérií udržateľnosti dlhu.

(6) Euroskupina privítala 25. mája 2016 úmysel vedenia MMF odporučiť výkonnej rade Fondu schváliť finančný mechanizmus pre Grécko. Euroskupina potvrdila uvedený postoj 5. decembra 2016 a zdôraznila aj potrebu zdieľanej podmienenosti, na ktorej by sa mali dohodnúť všetky inštitúcie a Grécko. Euroskupina tiež 5. decembra

([1]) Ú. v. EÚ L 140, 27.5.2013, s. 1.
([2]) Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2016/544 z 15. februára 2016, ktorým sa schvaľuje program makroekonomických úprav Grécka (2015/1411) (Ú. v. EÚ L 91, 7.4.2016, s. 27).

2016 vyzvala inštitúcie a Grécko, aby urýchlene obnovili rokovania s cieľom dosiahnuť dohodu na pracovnej úrovni (čo možno najskôr na základe takto zdieľanej podmienenosti) a poverila pracovnú skupinu Euroskupiny, aby posúdila túto dohodu na pracovnej úrovni. Táto podmienenosť zahŕňa prijatie už predtým schváleného fiškálneho balíka na zaistenie primárneho prebytku vo výške 3,5 % HDP v strednodobom horizonte.

(7) Grécke hospodárstvo vykazovalo vysoký stupeň odolnosti voči prostrediu so zvýšenou neistotou a uvaleniu kontrol kapitálu, pričom v roku 2015 kleslo HDP len o 0,2 %. V roku 2016 grécke hospodárstvo stagnovalo, keďže začínajúci rast v oblasti súkromnej spotreby bol vyvážený znížením verejnej spotreby a čistého vývozu. Prognóza Komisie z jari 2017 predpokladá rast gréckeho hospodárstva o 2,1 % v roku 2017 a 2,5 % v roku 2018, čo sa zakladá na zlepšujúcom sa ekonomickom sentimente podporujúcom investície a spotrebu.

(8) V rámci tejto prognózy by sa pomer dlhu k HDP pohyboval na úrovni 179,0 % v roku 2016, 178,8 % v roku 2017, 174,6 % v roku 2018 a 165,2 % v roku 2019. Pomer dlhu k HDP by preto nadobudol od roku 2017 klesajúcu tendenciu. Grécko dosiahlo primárne prebytky na úrovni 0,5 % HDP v roku 2015 a 4,2 % HDP v roku 2016, čím predstihlo ciele programu jednotlivo o – 0,25 % a 0,5 % HDP. Grécke orgány majú uskutočňovať fiškálny postup založený na cieľoch primárneho prebytku vo výške 1,75 % HDP v roku 2017 a 3,5 % HDP v roku 2018 a v strednodobom horizonte. Vývoj fiškálnych cieľov je v súlade s očakávanými mierami rastu gréckeho hospodárstva, ktoré sa spamätáva z historicky najhlbšej recesie.

(9) Vzhľadom na aktualizované prognózy útvarov Komisie a vo svetle výsledkov druhého preskúmania vykonaného Komisiou v spolupráci s ECB a prípadne MMF, by sa mal existujúci program aktualizovať tak, aby odrážal reformy vykonané gréckymi orgánmi do konca prvého štvrťroka 2017. Aktualizovaná podmienenosť by mala odrážať celú škálu politík potrebných na úspešnú realizáciu programu v budúcnosti, aby prinavrátila grécke hospodárstvo k udržateľný rast. Preto je vhodné zmeniť vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2016/544.

(10) Akákoľvek forma finančnej pomoci poskytnutej Grécku na pomoc pri realizácii politík v medziach jeho programu by mala byť v súlade s právnymi požiadavkami a politikami Únie, a to najmä s rámcom Únie pre správu hospodárskych záležitostí a Chartou základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“). Pokiaľ ktorékoľvek z opatrení plánovaných v medziach programu makroekonomických úprav obmedzujú uplatňovanie práv a slobôd uznaných chartou, musia byť tieto obmedzenia v súlade s jej článkom 52 ods. 1 Akákoľvek forma intervencie na podporu finančných inštitúcií by sa mala vykonať v súlade s pravidlami Únie v oblasti hospodárskej súťaže. Komisia by mala zabezpečiť, aby všetky opatrenia stanovené v memorande o porozumení v kontexte požadovanej finančnej pomoci z EMS boli plne v súlade s týmto rozhodnutím,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Článok 2 vykonávacieho rozhodnutia Rady (EÚ) 2016/544 sa nahrádza takto:

„*Článok 2*

1. Grécko musí uskutočňovať fiškálnu konsolidáciu prostredníctvom vysokokvalitných trvalých opatrení a zároveň sa musí snažiť minimalizovať vplyv týchto opatrení na znevýhodnené osoby. Grécke orgány sa v strednodobom horizonte zaväzujú zabezpečiť udržateľné verejné financie a rozsiahle a udržateľné primárne prebytky, vďaka ktorým sa bude postupne znižovať pomer dlhu k HDP. Grécko preto musí uskutočňovať fiškálny postup založený na cieľoch primárneho prebytku vo výške 1,75 % HDP v roku 2017 a 3,5 % HDP v roku 2018 a v strednodobom horizonte. Grécke orgány sa zaväzujú prijať ďalšie štrukturálne opatrenia, ktoré do roku 2018 prinesú prebytok vo výške 0,3 % HDP, aby zaistili postup na dosiahnutie cieleného primárneho prebytku. Opatrenia na dosiahnutie uvedených cieľov primárneho prebytku, ktoré sú dohodnuté ako súčasť druhého preskúmania, musia zahŕňať: zefektívnenie dávok sociálneho zabezpečenia a zrušenie daňových výdavkov na základe odporúčaní preskúmania systému sociálneho zabezpečenia Svetovej banky; racionalizáciu výdavkov na zdravotnú starostlivosť rozšírením rozsahu uzavretého rozpočtového rámca a znížením hornej hranice na spätného vyžiadania prostriedkov; zavedenie dane z krátkodobého prenájmu turistických ubytovacích zariadení a racionalizáciu určitých výkonnostných stimulov a príspevkov vo verejnom sektore.

2. Na podporu vyrovnávania rozpočtu smerom k politikám, ktoré viac podporujú rast a sú distribučne spravodlivé, pri súčasnom zabezpečení plnenia strednodobých fiškálnych cieľov, uskutočnia grécke orgány tieto legislatívne opatrenia:

i) prijmú strednodobú fiškálnu stratégiu na obdobie rokov 2018 – 2021 v súlade s dohodnutými strednodobými cieľmi, ktoré sa majú dosiahnuť bez opatrení poškodzujúcich rast;

ii) vykonajú dôchodkovú reformu, ktorá prinesie čisté úspory vo výške 1 % HDP v rokoch 2019 – 2022 a reformu dane z príjmov fyzických osôb, ktorá má po uskutočnení prinesie čisté úspory vo výške 1 % HDP v rokoch 2020, 2021 a 2022;

iii) prijmú daňový balíček na posilnenie rastu, ktorý v čistom vyjadrení prinesie rovnaké výnosy ako reforma dane z príjmov fyzických osôb; tento balíček bude zahŕňať: i) zníženie sadzieb dane z príjmov fyzických osôb a solidárneho príplatku so strednodobým fiškálnym vplyvom vo výške 0,8 % HDP; ii) zníženie sadzieb dane z príjmov právnických osôb so strednodobým fiškálnym vplyvom vo výške 0,1 % HDP a iii) zníženie dane z nehnuteľností (ENFIA) s vplyvom vo výške 0,1 % HDP;

iv) prijmú balík cielených výdavkov, ktorý v čistom vyjadrení prinesie rovnaké výnosy ako dôchodková reforma a ktorý pozostáva zo: i) zvýšenia výdavkov na cielené sociálne dávky (príspevok na bývanie; prídavky na dieťa; školské obedy; vzdelávanie a starostlivosť v ranom detstve/predškolské vzdelávanie; zníženie poplatkov za zdravotnú starostlivosť založené na zisťovaní finančnej situácie) vo výške 0,7 % HDP; ii) investícií do vysokokvalitnej verejnej infraštruktúry vo výške 0,15 % HDP a iii) aktívnych politík trhu práce vo výške 0,15 % HDP;

v) vykonajú opatrenia v oblasti dane z príjmov fyzických osôb sa budú realizovať v roku 2019 ak bude na základe výhľadového hodnotenia v kontexte záverečného preskúmania programu potrebná urýchlená realizácia na dosiahnutie dohodnutého fiškálneho cieľa, čo sa týka primárneho prebytku na úrovni 3,5 % HDP v roku 2019, ktorý sa má dosiahnuť bez opatrení poškodzujúcich rast;

vi) od roku 2019 sa má realizovať expanzívny balík, ktorý je podmienený hodnotením a dohodou v rámci záverečného preskúmania programu na základe transparentného postupu, s realizovanou hodnotou v súlade s hodnotou, ktorou Grécko podľa predpokladu inštitúcií presiahne dohodnuté strednodobé ciele, s cieľom zabezpečiť, že sa tieto ciele splnia.

3. Grécke orgány musia dokončiť rámec potrebný na úplné vytvorenie nezávislého orgánu pre verejné príjmy a na jeho efektívne fungovanie. Musia podniknúť ďalšie opatrenia na zlepšenie dodržiavania daňových predpisov vrátane právnych predpisov na podporu a uľahčenie využívania elektronických platieb. Cieľom opatrení na posilnenie boja proti daňovým únikom je, okrem iného, zlepšenie modelu spolupráce medzi justíciou a daňovou správou.

4. Grécke orgány musia prijať opatrenia na ďalšie posilnenie rozpočtového postupu a verejnej finančnej správy. Musia zaistiť úplný súlad vnútroštátnych právnych predpisov so Zmluvou o stabilite, koordinácii a správe v hospodárskej a menovej únii (rozpočtová dohoda). Grécke orgány musia takisto predložiť strednodobý akčný plán, ktorým sa zaistí uskutočňovanie platieb v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2011/7/EÚ (*). Posilňujú rámec verejných obstarávaní vrátane podpory centrálneho obstarávania.

5. Grécke orgány v plnej miere uskutočňujú nové legislatívne ustanovenia komplexnej dôchodkovej reformy z roku 2016. S cieľom racionalizovať výdavky na verejné zdravotníctvo musia grécke orgány prijímať štrukturálne opatrenia zamerané na zlepšenie efektívnosti vrátane uzavretého rozpočtu (horná hranica spätného vyžiadania prostriedkov) na pokrytie položiek, ktoré neboli predtým súčasťou spätného vyžiadania prostriedkov. Zverejňujú aktualizovaný cenový vestník na účely zníženia cien liekov, pravidelne aktualizujú a zverejňujú pozitívne a negatívne zoznamy a prijímajú ďalšie opatrenia na zlepšenie prenikania generických liekov.

6. Grécke orgány zabezpečujú hladké zavedenie a vykonávanie nového systému príjmov zo sociálnej solidarity. Uskutočňujú rozsiahlu reformu systému sociálneho zabezpečenia na základe príslušných odporúčaní preskúmania systému sociálneho zabezpečenia, ktoré poskytla Svetová banka. Cieľom tejto reformy je zefektívniť systém a lepšie sa zamerať na potreby najviac zraniteľných skupín vrátane presmerovania zdrojov na financovanie zavedenia systému príjmov zo sociálnej solidarity na vnútroštátnej úrovni.

7. Zaistenie finančnej stability podporujú grécke orgány uverejnením plánu zmiernenia kontrol kapitálu, čím sa zabráni zbytočnému omeškaniu bez toho, aby to ovplyvnilo finančnú stabilitu. Posudzujú aj prekážky sekundárneho trhu s nesplácanými úvermi uvedené v správe o preskúmaní vykonávania zákona 4354/2015 a zameriavajú sa na ich riešenie, s cieľom zefektívniť licenčný proces pre správcov nesplácaných úverov. Grécke orgány vytvoria systém mimosúdneho riešenia nesplácaných úverov a zaistia jeho hladké zavedenie. Tento systém umožní vstup veľkých aj

malých dlžníkov s dlhom prevyšujúcim minimálnu hranicu do mechanizmu na reštrukturalizáciu dlhu a podrobí všetky zložky dlhu tomuto mechanizmu vrátane súkromného a verejného dlhu, okrem príspevkov na sociálne zabezpečenie a zrazených daní. Grécke orgány tiež zmodernizujú rámec platobnej neschopnosti právnických osôb a zaistia jeho účinné vykonávanie, s hlavným dôrazom kladeným na úlohy správcov konkurznej podstaty. Grécke orgány preskúmajú občiansky súdny poriadok a zosúladia ho s osvedčenými postupmi Únie.

8. Z hľadiska podpory rastu, konkurencieschopnosti a investícií grécke orgány naďalej navrhujú a realizujú širokú škálu reforiem na trhoch s výrobkami. Cieľom týchto reforiem je dosahovanie osvedčených postupov Únie. Reformy budú zahŕňať: ďalšie uplatňovanie odporúčaní súboru nástrojov OECD na odstránenie prekážok hospodárskej súťaže v širokej škále sektorov; reformy v oblasti liberalizácie udeľovania investičných povolení a obmedzovania administratívnych prekážok na začiatku podnikania; ďalšie kroky na liberalizáciu regulovaných profesií; reformy na modernizáciu rámca využívania pôdy vrátane územného plánovania a katastra a opatrenia na podporu fungovania vodohospodárskeho sektora a sektora dopravy.

9. Grécko musí, čo sa týka trhu práce, prijať právne predpisy na objasnenie toho, že reformy kolektívneho vyjednávania z roku 2011 budú predĺžené až do konca programu. Grécke orgány musia nahradiť súčasný administratívny rámec týkajúci sa hromadného prepúšťania maximálne trojmesačným oznamovacím postupom, ktorý nebude zahŕňať schválenie *ex-ante*, a musia upraviť právne predpisy týkajúce sa protestného pracovného opatrenia kolektívneho vyjednávania. Grécke orgány musia tiež podniknúť ďalšie kroky v boji proti nelegálnej práci, posilniť odborné vzdelávanie a prípravu a zrealizovať trojročný akčný plán v oblasti vzdelávania.

10. Grécke orgány musia pokračovať v rozsiahlych reformách trhov s energiou s cieľom zosúladiť ich s právnymi predpismi a politikami Únie, zmodernizovať ich a zvýšiť ich konkurencieschopnosť, znížiť monopolné renty a obmedziť nedostatky, podporiť inováciu, vytvoriť priaznivé prostredie pre rozsiahlejšie využívanie obnoviteľných zdrojov energie a plynu a zabezpečiť, aby sa prínosy všetkých týchto zmien premietli na strane spotrebiteľov. Aby sa dosiahli dohodnuté ciele z hľadiska dominantného trhového podielu na trhu s elektrickou energiou, grécke orgány musia pokračovať vo vykonávaní aukcií s elektrickou energiou a navrhnúť bezpodmienečné štrukturálne opatrenia, aby sa zbavili podielu na dominantnej výrobnej kapacite v súlade s príslušnými rozhodnutiami Komisie, ktoré boli potvrdené Všeobecným súdom (**). Grécke orgány musia takisto pokračovať v procese vedúcom k samostatnému predaju úplného vlastníctva prevádzkovateľa prenosovej sústavy s monopolným postavením, ako aj ďalej realizovať reformu stimulov na podporu obnoviteľných zdrojov energie a zabezpečovať včasné uskutočňovanie ostatných trhových reforiem. Na trhu s plynom sa bude podľa plánu pokračovať v realizácii existujúcich reforiem, ktoré okrem iného povedú k vybudovaniu plnej spôsobilosti na zmenu dodávateľa v prípade všetkých zákazníkov do roku 2018. Grécke orgány musia prijať ďalšie opatrenia na odstránenie zostávajúcich prekážok v účinnej hospodárskej súťaži na veľkoobchodných a maloobchodných trhoch s plynom a musia podporovať vzájomné prepojenie ako aj diverzifikáciu zdrojov dodávok plynu.

11. Grécke orgány musia pokračovať v realizácii ambiciózneho programu privatizácie a v realizácii politík podporujúcich investície. Grécke orgány sa zaväzujú uľahčiť proces privatizácie a dokončiť všetky potrebné vládne opatrenia, aby sa umožnila úspešná realizácia tendrov. V tejto súvislosti musia grécke orgány dokončiť všetky potrebné opatrenia dohodnuté na štvrťročnom základe medzi Fondom rozvoja majetku Helénskej republiky („HRADF“), inštitúciami a gréckou vládou. Predstavenstvo HRADF schválilo zoznam zatiaľ nezrealizovaných vládnych opatrení. Po založení Helénskej spoločnosti pre majetok a účasti („HCAP“), ktorá má vlastniť hodnotné grécke aktíva, musia grécke orgány zabezpečiť, aby správa a vnútorné pravidlá zodpovedali medzinárodným normám a osvedčeným postupom vrátane usmernení OECD o správe štátnych podnikov. Základným cieľom HCAP je spravovať hodnotné grécke aktíva a chrániť, vytvárať a v konečnom dôsledku maximalizovať ich hodnotu, ktorá sa speňaží prostredníctvom privatizácie a inými prostriedkami.

12. Kľúčovou prioritou programu je aj naďalej moderná štátna a verejná správa. Grécke orgány musia venovať náležitú pozornosť vykonávaniu už prijatých opatrení v rámci programu na zvýšenie efektívnosti verejného sektora pri poskytovaní základných verejných statkov a služieb, so zvláštnou pozornosťou na nábor a odpolitizovanie manažérov, hodnotenia výkonnosti a mobilitu. Musia sa urobiť opatrenia na zvýšenie efektívnosti justičného systému, a to aj tým, že sa umožní vykonávanie elektronických aukcií, a na posilnenie boja proti korupcii. Inštitucionálna a prevádzková nezávislosť kľúčových inštitúcií, akou je napríklad Úrad pre správu príjmov a štatistiku (ELSTAT), sa posilní prostredníctvom ďalších reforiem, ktoré sa už prijali.

(*) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/7/EÚ zo 16. februára 2011 o boji proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách (Ú. v. EÚ L 48, 23.2.2011, s. 1).

(**) Rozsudok z 15. decembra 2016, *DEI/Komisia*, T-169/08 RENV, ECLI:EU:T:2016:733 a rozsudok z 15. decembra 2016, *DEI/Komisia*, T-421/09 RENV, ECLI:EU:T:2016:748.“

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Helénskej republike.

V Bruseli 30. júna 2017

Za Radu
predsedníčka
H. DALLI